

19 Απριλίου 2020

Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου: Λόγος εις το Πάσχα!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Η "Ανάστασις", τοιχογραφία, Μονή της Χώρας, Κωνσταντινούπολη.

Λόγος ΜΕ΄

2. Πάσχα του Κυρίου, Πάσχα, και πάλι θα πω Πάσχα, προς τιμή της Αγίας Τριάδας. Αυτή είναι η γιορτή των γιορτών και το πανηγύρι των πανηγυριών, που ξεπερνά τόσο πολύ όλες τις άλλες, όχι μόνο τις ανθρώπινες και από τα κάτω προερχόμενες, αλλά ακόμη και τις γιορτές του ίδιου του Χριστού και αυτές που τελούνται προς τιμήν Του, όσο ξεπερνά ο ήλιος τους αστέρες...

Σήμερα αυτήν την Ανάσταση γιορτάζουμε, όχι πια ως κάτι που ελπίζουμε, αλλ' ήδη ως γεγονός, που συνάζει κοντά της όλον τον κόσμο. Ο καθένας λοιπόν ας προσφέρει ως καρπό κάτι διαφορετικό τον καιρό αυτό, και ας φέρει δώρο γιορτινό, ή μικρό ή μεγάλο, απ' όσα είναι πνευματικά κι αγαπητά στο Θεό, ανάλογα με τις δυνάμεις τους.

Γιατί, δώρο αντάξιο προς τη γιορτή, μόλις και μετά βίας θα μπορούσαν να πετύχουν και οι άγγελοι, οι πρώτοι νοεροί και καθαροί, και επόπτες και μάρτυρες της θεϊκής δόξας, έστω κι αν είναι εφικτό σ' αυτούς κάθε είδος υμνολογίας.

Εμείς θα προσφέρουμε λόγο, το πιο ωραίο και πολύτιμο απ' όσα αγαθά έχουμε υμνώντας το Λόγο και μ' άλλον τρόπο, για την ευεργεσία του προς τους ανθρώπους. Θ' αρχίσω δε από το σημείο αυτό. Γιατί δεν ανέχομαι να προσφέρω θυσία τους λόγους, για το μεγάλο θύμα και τη μέγιστη ημέρα και να μην ανατρέξω προς το Θεό και να ξεκινήσω από κει.

Καθαρίστε προς χάρη μου και το νου και την ακοή και τη διάνοια, όσοι εντρυφάτε στα τέτοια πράγματα (επειδή για το Θεό και θεϊκός είναι ο λόγος), ώστε να φύγετε, αφού εντρυφήσετε πράγματι σ' αυτά που δεν τελειώνουν ποτέ...

17...Γιατί αν κι είναι καλός ο νέος ζυγός και το φορτίο ελαφρό, όπως ακούς στο Ευαγγέλιο, όμως εξαιτίας της ελπίδας και της ανταπόδοσης της άλλης ζωής το λέει, που είναι αυτή η ανταπόδοση πολύ πιο πλουσιοπάροχη απ' την κακοπάθεια της εδώ ζωής.

Επειδή αλλιώς ποιός δε θα' λεγε, ότι το Ευαγγέλιο είναι πολύ κοπιαστικότερο και δυσκολότερο απ' τις διατάξεις του νόμου; Διότι ο νόμος απαγορεύει τη διάπραξη των αμαρτημάτων, ενώ εμείς κατηγορούμαστε και για τις αιτίες τους σχεδόν σαν να τα είχαμε διαπράξει. «Δεν θα μοιχεύσεις», λέει ο νόμος.

Ενώ εσύ πρέπει ούτε και να επιθυμήσεις, αναφλέγοντας το πάθος από το περίεργο και πονηρό βλέμμα. «Δεν θα φονεύσεις», λέει εκείνος. Σου δε όχι μόνο δεν πρέπει να ανταποδώσεις το κτύπημα, αλλά ν' αφήσεις και τον εαυτό σου στη διάθεση αυτού

που κτυπά. Πόσο είναι πιο φιλοσοφημένα από εκείνα! «Δεν θα παραβείς τους όρκους σου», λέει εκείνος.

Συ δε δεν θα πρέπει ούτε και να ορκιστείς καθόλου, ούτε λίγο ούτε πολύ, κι αυτό γιατί την επιορκία την γεννάει ο όρκος. «Δεν θα ενώσεις άλλο σπίτι με το σπίτι σου και άλλο χωράφι με το χωράφι σου, καταπιέζοντας τον φτωχό», λέει εκείνος ο νόμος.

Συ όμως παίρνεις την εντολή να κάνεις πέρα, με προθυμία, κι από αυτά που απέκτησες δίκαια, και να μείνεις γυμνός για χάρη των φτωχών, έτσι ώστε ανάλαφρα να σηκώνεις το σταυρό και ν' αποκτήσεις πλούτο εκεί που δεν βλέπονται.

23. Θα γίνουμε δε μέτοχοι του Πάσχα, τώρα μεν τυπικά ακόμη, και, αν είναι το παλαιό, ακόμη πιο ανεπίσημα (διότι το νομικό Πάσχα, τολμώ να το πω, ήταν πιο αμυδρός τύπος του τύπου).

Ύστερα δε από λίγο τελειότερα και καθαρότερα, όταν θα το πίνει καινούργιο μαζί μας ο Λόγος στη βασιλεία του πατρός, αποκαλύπτοντας και διδάσκοντάς μας όσα τώρα φανέρωσε με μέτρο. Διότι είναι καινούργιο πάντοτε αυτό που τώ ρα γίνεται γνωστό. Ποιά δε είναι η πόση και η απόλαυση, εμείς μεν πρέπει να το μάθουμε, εκείνος δε να το διδάξει και να ανακοινώσει το λόγο στους μαθητές του.

Γιατί η διδασκαλία είναι τροφή και γι' αυτόν που τρέφει. Αλλά εμπρός κι εμείς ας γίνουμε μέτοχοι του νόμου με τον τρόπο που λέει το Ευαγγέλιο, δηλ. πνευματικά και όχι κατά γράμμα. Με τρόπο τέλειο και όχι ατελή. Αιώνιο και όχι πρόσκαιρο. Ας κάνουμε πρωτεύουσά μας, όχι την κάτω Ιερουσαλήμ, αλλά την ουράνια Μητρόπολη.

Όχι αυτήν που καταπατείται τώρα από στρατόπεδα, αλλ ' αυτήν που δοξάζεται από τους αγγέλους. Ας θυσιάσουμε, όχι νέα μοσχάρια, ούτε αρνιά «που έχουν κέρατα και νύχια», στα οποία υπάρχει κατά μεγάλος μέρος νέκρα και αναισθησία. Αλλά ας προσφέρουμε στο Θεό θυσία ευχαριστίας στο ουράνιο θυσιαστήριο μαζί με τις αγγελικές χοροστασίες.

Ας διασχίσουμε το πρώτο καταπέτασμα, ας προσέλθουμε στο δεύτερο, ας πλησιάσουμε με σεβασμό στα 'για των Αγίων. Θα πω το μεγαλύτερο, ας προσφέρουμε θυσία στο Θεό τους εαυτούς μας. Μάλλον ας προσφέρουμε θυσία την κάθε μέρα μας και την κάθε μας κίνηση.

Ας δεχόμαστε τα πάντα για χάρη του Λόγου, ας μιμούμεθα το πάθος Του με τα πάθη μας, ας τιμάμε το αίμα Του με το αίμα μας, ας ανερχόμαστε στο σταυρό με προθυμία. Είναι γλυκά τα καρφιά, κι ας είναι πολύ οδυνηρά. Γιατί το να πάσχουμε

μαζί με το Χριστό και για χάρη του Χριστού είναι προτιμότερο απ' την τρυφή με άλλους.

Συνεχίζεται

Από το βιβλίο "Μιλάει ο Γρηγόριος Θεολόγος, 1600 χρόνια μετά την κοίμησή του", επιμέλεια Στυλιανού Παπαδόπουλου, απόδοση στη νεοελληνική Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Δορμπαράκη, έκδοση Αποστολική Διακονία, Αθήνα 1991.